

Akčný plán opatrení, aktivít a nástrojov na boj proti korupcii v SR

Jednou z hlavných priorít Slovenskej republiky je napredovanie v boji proti korupcii. Väčšina definícií pojmu korupcie vychádza z toho, že korupčné správanie je také, pri ktorom sa niekto zachová nepoctivo pri plnení zverených úloh, vyplývajúcich z jeho/jej postavenia. Takéto ponímanie korupcie poukazuje na to, že korupcia sa netýka len verejných činiteľov, ale aj osôb, ktoré svojim ekonomickým alebo politickým postavením majú vplyv, alebo v svojej správe majú verejné financie alebo statky.

Protiprávnosť jednotlivých foriem korupcie je definovaná ustanoveniami Trestného zákona o prijímaní úplatku, o podplácaní a nepriamej korupcii a niektorými ďalšími čiastkovými právnymi ustanoveniami. Korupcia nie je len úplatkárstvo, ale tiež akékoľvek iné správanie osôb, alebo vo vzťahu k osobám, ktoré majú zverené zodpovednosti vo verejnom alebo súkromnom sektore, ktoré odporuje ich povinnostiam vyplývajúcich z ich postavenia a smeruje k získaniu nenáležitých výhod akéhokoľvek druhu pre nich alebo iných. Znamená okrem iného aj zneužívanie právomocí a postavenia, spreneveru verejných prostriedkov, zvyhodňovanie známych a zvyhodňovanie príbuzných.

Plán boja proti korupcii Slovenskej agentúry pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu (ďalej len „SAMRS“) je vytvorený v súlade so *Strategickým plánom boja proti korupcii v Slovenskej republike*. Vzhľadom na to, že SAMRS pripravuje a realizuje činnosti súvisiace s poskytovaním rozvojovej spolupráce Slovenskej republiky a poskytuje verejné finančné prostriedky na realizáciu cieľov rozvojovej spolupráce, prijíma tento plán boja proti korupcii.

Cieľom Plánu boja proti korupcii SAMRS je identifikovať oblasti možného vzniku korupcie a prijať opatrenia na minimalizovanie možností korupčného správania sa, každoročne prijímať akčný plán boja proti korupcii a následne ho vyhodnocovať.

V súvislosti s bojom proti korupcii má Slovenská agentúra pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu prijatých viacero opatrení v súlade so *Strategickým plánom boja proti korupcii v SR*. Opatrenia boli prijaté v minulých rokoch vo viacerých oblastiach, ktoré boli identifikované ako rizikové:

1. Výkon pracovných úloh zamestnancami SAMRS

Zamestnanci SAMRS sú v priamom kontakte so žiadateľmi o dotácie a s kontraktormi, ktorým bola dotácia poskytnutá. Všetci zamestnanci SAMRS sú oboznámení a riadia sa prijatým *Etickým kódexom zamestnanca SAMRS*.

Zástupca SAMRS sa zúčastňuje na seminároch venovaných korupcii.

2. Realizácia projektov rozvojovej spolupráce

Kontraktori SAMRS sú pri realizácii projektov rozvojovej spolupráce povinní dodržiavať zmluvu o poskytnutí dotácie a všetky jej podmienky. Jednou z podmienok zmluvy je ustanovenie *Dohovoru OECD o boji proti podplácaniu verejných činiteľov*

v medzinárodných obchodných transakciách, v rámci ktorej sa zaväzujú dodržiavať protikorupčnú doložku:

Žiadna ponuka, dar, platba, alebo výhoda akéhokoľvek druhu, ktorá svojou podstatou môže spĺňať atribúty nelegálnych alebo korupčných praktík, nebola a ani nebude nikomu, či už priamo alebo nepriamo, poskytnutá ako odplata alebo odmena za uzavretie alebo realizáciu tejto zmluvy. Každá takáto skutočnosť bude dôvodom na ukončenie tejto zmluvy alebo prijatie iného opatrenia na nápravu podľa potreby.

Kontraktor je ďalej zaviazaný použiť finančné prostriedky poskytnuté agentúrou podľa zmluvy výhradne na úhradu oprávnených výdavkov vynaložených na realizáciu projektu a to v súlade so všeobecnými záväznými právnymi predpismi, rozpočtom projektu a so zásadami a spôsobom uvedeným v prílohe – Finančná príručka.

Kontrola oprávnených nákladov je vykonávaná od roku 2015 certifikovanými audítormi a finančnými manažérmi SAMRS.

3. Projektový cyklus

MZVaEZ SR ako gestor rozvojovej spolupráce pripravuje a dáva na schvaľovanie kľúčové strategické materiály, ktorými sa riadi rozvojová spolupráca. V rámci stratégie sa definujú sektorové a teritoriálne priority a alokácie finančných prostriedkov pre jednotlivé krajiny a zároveň výška dotácií. Hodnotenie projektových návrhov prebieha anonymne a viacstupňovo: splnenie administratívnych kritérií posudzuje SAMRS, odborný obsah projektových návrhov posudzujú nezávisle projektoví manažéri SAMRS, zastupiteľské úrady a pri odborných projektoch sú prizývaní experti z danej oblasti. Členovia komisie MZVaEZ SR hodnotia projektové návrhy anonymne a odporúčajú/neodporúčajú návrh na schválenie ministromi MZVaEZ.

V rámci implementácie projektu prebieha pravidelný monitoring aktivít a dosahovaných výsledkov, na základe ročného plánu sa vykonáva evaluácia ukončených projektov s návrhom odporúčaní na zlepšenie a zefektívnenie spolupráce.

4. Zverejňovanie informácií

SAMRS intenzívne komunikuje so žiadateľmi a kontraktormi, poskytuje konzultácie týkajúce sa obsahovej ako aj finančnej oblasti projektov a v čase vyhlásenia dotačných výziev zverejňuje otázky a odpovede na svojej webovej stránke. Agentúra takisto organizuje školenia a semináre zamerané na lepšiu prípravu projektov a finančné vyúčtovanie s cieľom zefektívniť procesy, v rámci školení sa poukazuje aj na dodržiavanie jednotlivých článkov zmluvy vrátane protikorupčnej doložky a existencii Dohovoru.

Pravidelne sa zverejňuje Výročná správa, aktuálne dokumenty, kontrakty s MZV, informácie o realizovaných projektoch a dotačné výzvy na webovej stránke. Všetky zmluvy, ktoré SAMRS uzatvára, sa zverejňujú v Centrálnom registri zmlúv.

Akčný plán boja proti korupcii SAMRS pre rok 2017

1. Prístup k informáciám

- 1.1. Zverejniť zoznam všetkých schválených dotácií
Termín do: najneskôr do 15 dní od schválenia ministrom
- 1.2. Zverejniť informácie o realizovaných projektoch vo Výročnej správe za rok 2016
Termín do: 30.4.2017
- 1.3. Zverejniť objednávky, faktúry, zmluvy o poskytovaní dotácií a zmluvy na dodávky služieb a tovarov v zmysle zák. č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
Termín do: priebežne

2. Eliminácia korupcie pri plnení úloh zamestnancami SAMRS

- 2.1. Súčasťou každej novej pracovnej zmluvy je etický kódex. V prípade porušenia ustanovení etického kódexu, bude SAMRS uplatňovať politiku nulovej tolerancie, t.j. porušenie etického kódexu bude považované za hrubé porušenie pracovnej disciplíny.
Termín do: priebežne
- 2.2. Monitorovanie podnetov súvisiacich s oznamovaním protispoločenskej činnosti v zmysle zák. č. 307/2014 Z.z. o niektorých opatreniach súvisiacich s oznamovaním protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov
Termín: priebežne

3. Eliminácia korupcie pri riadení projektového cyklu

- 3.1. Aktualizovať on-line databázu pre žiadateľov o dotáciu a kontraktorov.
Termín do: priebežne
- 3.2. Vykonávať monitoring na mieste implementácie projektov
Termín: priebežne
- 3.3. Vykonávať kontrolu vyúčtovania projektov finančnými manažermi SAMRS a nezávislými audítormi
Termín: priebežne

Vypracovala:
Zuzana Letková
R-SAMRS, 2017